
MUTASD A RUHÁD, MEGMONDOM KI VAGY!

Éghajlat és öltözködés

A modul típusa:	Magyar mint idegen nyelv
Modulszám:	6
Életkor:	10–12 év
Nyelvi szint:	A1–
Készítette:	Juhász Lászlóné, Nagyházi Bernadette

A kiadvány az Educatio Kht. kompetenciafejlesztő oktatási program
kerettanterve alapján készült

A kiadvány a Nemzeti Fejlesztési Terv Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program 3.1.1. központi program (Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira) keretében készült, a sulíNova oktatási programcsomag részeként létrejött tanulói információhordozó. A kiadvány sikeres használatához szükséges a teljes oktatási programcsomag ismerete és használata. A teljes programcsomag elérhető: www.educatio.hu címen.

Szakmai vezető: Kuti Zsuzsa

Szakmai bizottság: Enyedi Ágnes, dr. Majorosi Anna, dr. Morvai Edit

Szakértő: dr. Kárpáti Tünde

Alkotószerkesztő: Sákovics Lídia

Felelős szerkesztő: Burom Márton

©

Szerzők: Bak Mónika, Juhász Lászlóné, dr. Kárpáti Tünde, Mudra Viktória, Nagyházi Bernadette

Educatio Kht. 2008.

A MODUL LEÍRÁSA

A tanulók megtanulják az évszakokat, megismerkednek az időjárás elemeivel, az éghajlati övek jellemzőivel. Megtanulják megnevezni az időjárásnak megfelelő ruhadarabokat, a Magyarországon célszerű és jellemző ruhaviseleteket. Ismereteket szereznek egyes európai népek népviseletéről. Tanulnak a régi idők és a ma divatjáról is. Bővülnek grammatikai ismereteik. Olyan ismeretekre tesznek szert, amelyek megkönnyítik számukra a természetismeret, rajz és technika tantárgyak tanulását.

A MODUL CÉLJA

- pedagógiai célok: a saját és az európai kulturális értékek ismeretére és tiszteletére nevelés az öltözködési kultúra megismerésén keresztül
- nyelvi célok: szókincsbővítés az időjárás, az éghajlat, az öltözködés területéről; a többes számú birtokos személyjelek és birtokos névmások megismerése és használata, az egyes számú birtokos szerkezetek gyakorlása; megtanulják az óta, körül névutókat, a mettől meddig grammatikai forma használatát, valamint a mikor? kérdésre felelő évszakokkal kapcsolatos időhatározókat
- kulturális célok: megismertetni a tanulókat az európai öltözködési szokásokkal, a ruházatok színvilágával

AJÁNLOTT ÓRASZÁM

5 óra

**AJÁNLOTT KOROSZTÁLY
NYELVI SZINT**

10–12 év
A1–

**AJÁNLOTT BEMENETI
NYELVI SZINT**

- a tanuló ismerje és tudja használni az egyes számú birtokos személyjeleket és birtokos névmásokat
- ismerje a hónapok nevét
- tudjon célnyelven írni és olvasni
- ismerje az alapszínek nevét
- tudja a földrészek, valamint a szomszédos országok nevét, helyét a térképen

**MODULKAPCSOLÓDÁSI
PONTOK****Kereszttantervi**

Magyar nyelv és irodalom, Ember és társadalom, Hon- és népismeret, Művészetek: Rajz és vizuális kultúra, Ember és természet, Természetismeret

Modulok szintjén

Szorosan kapcsolódik az 5. modulhoz, de feltételezi az 1–4. modul ismeretét is.

**A KÉPESSÉGFEJLESZTÉS
FÓKUSZAI****Nyelvi kompetenciák**

- lexikális: szókincsepítés, szókincs bővítés
- grammatikai: birtokos szerkezetek többes számban, évszakok időhatározói alakjai, az óta és körül névutók
- pragmatikai: az elsajátított ismeretek használatának szabályai az interakcióban

Általános kompetenciák

- általános tudás fejlesztése az európai és más kultúrkörre jellemző régi és mai öltözködési szokások területén
- kulturális identitás-tudat erősítése, tolerancia és elfogadás kialakítása, fejlesztése más kultúrák és más kultúrájú emberek irányában

ÉRTÉKELÉS

A tanár szóban értékelje folyamatosan a tanulók munkáját. A nagyobb lélegzetű írásbeli feladatokat (pl. szövegalkotás, album) mindig gyűjtse össze a tanulóktól, és tanórán kívül, írásban, szövegesen röviden értékelje. Törekedjék a fejlesztő értékelésre, szükség esetén segítse a tanulókat a nekik megfelelő tanulási stratégiák kialakításában. A jutalmazás eszközeként a tanár alkalmazza belátása szerint a kirakódarabokat. Adjon teret a tanulók önértékelésének, és annak is, hogy egymás munkáját értékeljék. Ebben nyújt segítséget az egyes feladatlapok alján elhelyezett értékelő táblázat.

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A tanár legyen jártas a szemléltetésben és a csoportos órai munka megszervezésében és levezetésében.

A tanár fordítson figyelmet arra, hogy megismerje a csoportban tanulók kulturális szokásait az adott témakörben. Az órák alatt fokozottan figyeljen a kulturális, vallási különbségekre és tabukra. A gátlásokat igyekezzék finoman oldani.

A tanár minden óra elején hívja fel a tanulók figyelmét arra, hogy a mappalapokat és feladatlapokat gyűjtsék össze a mappájukban.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Bárdos Jenő: *Az idegen nyelvek tanításának elméleti alapjai és gyakorlata*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.

Flórián–Urai: *Magyar népviseletek*. Móra Könyvkiadó, 1980.

Imrehné Sebestyén Margit: *A képzelet világa; 6. osztály, 7. osztály*.

Környeiné Gere Zsuzsa–Reegné Kuntler Teréz: *Tér – forma – szín* Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2003.

Medgyes Péter: *A kommunikatív nyelvoktatás*. Budapest, Eötvös József Kiadó, 1995.

Mialkóvszky Erzsébet: *Korok, divatok*. Móra Könyvkiadó, 1978.

Szili Katalin: *Vezérkönyv a magyar grammatika tanításához*. Budapest, Enciklopédia Kiadó, 2006.

A MODUL TÉRKÉPE

ÓRA SZÁMA	A FEJLESZTÉS FÓKUSZA	FŐBB TEVÉKENYSÉGEK	NYELVI TARTALOM	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
1.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: szókincsbővítés ■ grammatikai kompetencia: névutók, időhatározói formák bevésése ■ helyes ejtési kompetencia ■ pragmatikai kompetencia: nyelvhasználat szabályainak alkalmazása ■ kommunikációs képesség: párbeszédalkotásával ■ mondatalkotói képesség ■ együttműködés képessége csoportmunka végzésekor 	<ul style="list-style-type: none"> ■ verstanulás: Csanádi Imre: <i>Hónap-soroló</i> ■ évszakok és időjárási jellemzőik megtanulása ■ grammatikai ismeretek bővítése: <i>mettől meddig?</i> forma, <i>óta</i> és <i>körül</i> névutók használata, évszakok időhatározói alakjai ■ az időjárás fogalmának és elemeinek bevésése ■ <i>időjárás-jelentés</i> készítése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ vers: Csanádi Imre: <i>Hónap-soroló</i> ■ évszakok: <i>nyár, ősz, tavasz, tél</i> ■ az időjárás elemei: <i>csapadék, hőmérséklet, napsugárzás, szél</i> ■ az <i>időjárás-jelentés</i> értelmezése, csoportmunkában való elkészítése ■ új grammatikai elemek: <i>mettől meddig; óta, körül névutók; nyáron, ősszel, tavasszal, télen</i> időhatározók használata 	<ul style="list-style-type: none"> ■ időjárás-jelentés valamennyi tanuló számára ■ szókártyák: <i>április, augusztus, december, február, január, július, június, május, március, november, október, szeptember</i> ■ képkártyák az <i>időjárás</i> elemeiről: <i>csapadék, hőmérséklet, napsugárzás, szél</i> ■ Évszakok-poszter: <i>nyár, ősz, tavasz, tél</i>

ÓRA SZÁMA	A FEJLESZTÉS FÓKUSZA	FŐBB TEVÉKENYSÉGEK	NYELVI TARTALOM	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
2.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: szókincsbővítés ■ grammatikai kompetencia: a birtokos szerkezetek gyakorlása ■ beszédalkotási kompetencia: párbeszéd, kérdésfeltevés, válaszadás ■ általános kompetencia: megfigyelés képessége, ismeretszerzés a környezetről 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a téli és nyári ruhadarabok, alsó- és felsőruházat magyar nevének elsajátítása ■ grammatikai ismeret rögzítése: birtokos szerkezetek használata ■ a szókincs használatának gyakorlása játékos formában 	<ul style="list-style-type: none"> ■ az öltözködéssel kapcsolatos szókincs: alsó- és felsőruhák magyar neve 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Évszakok-poszter ■ a poszterről a tél és a nyár képe külön nyomtatva – a tanár készíti el! ■ képkártyák: <i>alsónadrág, bakancs, bikini, blúz, bugyi, cipő, csizma, dzseki, esőkabát, farmernadrág, farmerszoknya, fürdőnadrág, fürdőruha, garbó, hálóing, harisnyanadrág,, ing, kabát, kalap, kardigán, kesztyű, magas sarkú cipő, mellény, nadrág, pizsama, póló, pulóver, rövidnadrág, ruha, sál, sapka, síszemüveg, sportcipő, szabadidő ruha, szalmakalap, szandál, szoknya, télikabát, zokni, két fiú és két lány képe</i> (flásd: 1-2. évfolyam, 2. modul; 6. modul; 11. modul) ■ szókérttyák: a fenti képkártyáknak megfelelő szókérttyák ■ feladatlapok: 2.5. feladatlap

ÓRA SZÁMA	A FEJLESZTÉS FÓKUSZA	FŐBB TEVÉKENYSÉGEK	NYELVI TARTALOM	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
3.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: szókincsbővítés, a tanult szókincs rögzítése ■ grammatikai kompetencia: újabb birtokos személyjelek és névmások ■ pragmatikai kompetencia: a nyelv használati szabályainak alkalmazása a csoportos beszélgetésekben ■ általános kompetencia: a környező világról, az európai kultúráról szóló ismeretek 	<ul style="list-style-type: none"> ■ az öltözködéssel kapcsolatos eddig elsajátított szókincs alkalmazása csoportos feladatokban ■ grammatikai ismeret bővítése: <i>miénk, tiétek, övék</i>; többes számú birtokos személyjelek ■ öltözék-kiegészítő darabok magyar nevének megismerése ■ ismeretszerzés európai nemzetiségek népviseletéről ■ csoportos beszélgetés a mai tinidivatról 	<ul style="list-style-type: none"> ■ grammatikai ismeret bővítése: <i>miénk, tiétek, övék</i>; többes számú birtokos személyjelek ■ öltözék-kiegészítő darabok ■ egyes európai népviseletek sajátos szókincse a csoport nyelvi szintjének megfelelően 	<ul style="list-style-type: none"> ■ házi feladatként elkészített 2.5. feladatlap/album ■ mappalapok ■ cédulák: <i>Fiú téli ruhában, Lány téli ruhában, Fiú nyári ruhában, Lány nyári ruhában</i> – a tanár készíti el! ■ öltözék-kiegészítő tárgyak dobozban: <i>aktatáska, fülbevaló, gyűrű, hajcsat, karkötő, karóra, napszemüveg, női táskák, nyakkendő, nyaklánc, öv, szemüveg, zsebkendő</i> ■ tiniknek szóló divatlapok ■ képkártyák: alsó- és felsőruhák; az alsóruhákból (<i>alsónadrág, bugyi, hálóing, harisnyanadrág, pizsama, zokni</i>) két garnitúra kell; a második példányt a tanár másolja az eredeti képkártyáról!, <i>népviseletek: magyar, német, orosz, skót</i> ■ szóképek: <i>aktatáska, fülbevaló, gyűrű, hajcsat, karkötő, karóra, napszemüveg, női táskák, nyakkendő, nyaklánc, öv, szemüveg, zsebkendő</i> ■ feladatlapok: 3.3.A feladatlap

ÓRA SZÁMA	A FEJLESZTÉS FÓKUSZA	FŐBB TEVÉKENYSÉGEK	NYELVI TARTALOM	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
4.	<ul style="list-style-type: none"> ~ lexikális kompetencia: szókincs bővítés ~ grammatikai kompetencia: a tanult ismeretek rögzítése ~ helyes ejtési kompetencia ~ pragmatikai kompetencia: a társalgás udvariassági elvének gyakorlása ~ általános kompetencia: interkulturális ismeretek: népviseletek; régi korok divatja az európai kultúrkörben ~ mondatalkotói képesség ~ együttműködés képessége 	<ul style="list-style-type: none"> ~ interkulturális ismeretek: a tanulók népviseletének megismerése ~ ruhaanyagok megismerése tapintással, az anyagok nevének megtanulása ~ beszélgetés a régi korok divatjáról ~ szókincsfejlesztés: a színekről tanultak kiegészítése, a sötét- és világos- előtag használata, a színekkel kapcsolatos frazeológia megismerése 	<ul style="list-style-type: none"> ~ anyagok neve: <i>bársony, bőr, csipke, farmer, műszálas, pamut, selyem, szövet</i> ~ új lexika: <i>arany; bordó, ezüst, kékeslila, kékeszöld, sárgászöld, szürke, zöldesszürke</i> ~ új grammatikai forma: <i>sötét- és világos-</i> előtag ~ színekkel kapcsolatos frazeológia: <i>almazöld, éjfelete, fűzöld, hófehér, indigókék, méregzöld, mustársárga, napsárga, püspöklila, téglavörös</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ~ anyagdarabok minden csoportnak és a tanárnak: <i>bársony, bőr, csipke, farmer, műszálas, pamut, selyem, szövet</i> ~ Régi korok divatja-poszter ~ népviseleti ruhák, rajzok, képek – a tanulók gyűjtése!
5.	<ul style="list-style-type: none"> ~ lexikális kompetencia: szókincs bővítése és gyakorlása ~ grammatikai kompetencia: időhatározók használata ~ helyes ejtési kompetencia ~ pragmatikai kompetencia: szűkebb és tágabb környezet megismerése ~ kommunikációs képesség a közös beszélgetések során ~ mondatalkotói képesség: válaszadás, kérdésfeltevés 	<ul style="list-style-type: none"> ~ tanult vers ismétlése ~ a <i>mikor?</i> kérdésre válaszoló időhatározók használata ~ szókincs bővítés: a Föld nevezetes szélességi fokai, éghajlati övei ~ öltözék tervezése az éghajlati öveknek megfelelően ~ a modulban tanultak ellenőrzése feladatlapon 	<ul style="list-style-type: none"> ~ versgyakorlás: Csanádi Imre: <i>Hónap-soroló</i> ~ az időjárással és öltözködéssel kapcsolatos szókincs ismétlése, gyakorlása ~ új grammatikai forma: <i>olyan, mint</i> hasonlító forma ~ új lexika: <i>Baktérítő, Déli sarkkör, éghajlat, éghajlati övek, Egyenlítő, Északi sarkkör, forró öv, hideg öv, mérsékelt öv, Ráktérítő</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ~ térkép a Föld országairól ~ népviseleti ruhák, rajzok, képek – a tanulók gyűjtése! ~ kisméretű fonott kosár ~ feladatlapok: 5.5. feladatlap, 5.6. feladatlap

A FELDOLGOZÁS MENETE

1. ÓRA: CSALÁDI ÜNNEPEINK

Az óra célja:

- szókincsfejlesztés: az évszakok neve és jellemzőik
- új grammatikai formák elsajátítása: *mettől meddig?*, *óta*, *körül névutók megismerése*, az évszakok időhatározói alakjainak tudatosítása
- az időjárás meghatározása, elemeinek megismerése, *időjárás-jelentés* készítése

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- időjárás-jelentés valamennyi tanuló számára (a tanár előzetesen kivágja a napilapokból)
- szókártyák: *április, augusztus, december, február, január, július, június, május, március, november, október, szeptember*
- képkártyák az időjárás elemeiről: *csapadék, hőmérséklet, napsugárzás, szél*
- Évszakok-poszter: *nyár, ősz, tavasz, tél*

1. FELADAT

Hónapsoroló

– a hónapok nevének ismételése, verstanulás a hónapokról

IDŐ

5 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, verbális emlékezet, a figyelem- és szókincs-aktivizálás képességének fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

bemutató, frontális

ESZKÖZÖK

szókártyák: *április, augusztus, december február, január, július, június, május, március, november, október, szeptember*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a szünetben, rossz sorrendben a táblára teszi a hónapok nevét. **Olvassátok el a szavakat! Rakjunk rendet a hónapok között!**

2. A tanár bemutatja Csanádi Imre: Hónap-soroló című versét:

**Új év, új év,
új esztendő!**

Hány csemetéd van?

Tíz meg kettő!

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók elolvassák a szavakat, megállapítják a helyes sorrendet. **Január, február, március, április, május, június, július, augusztus, szeptember, október, november, december.** Az egyik tanuló a megfelelő sorrendbe igazítja a szókártyákat.

2. A tanuló végighallgatják a verset.

Jégen járó január,
 fagyot fújó február,
 rügymozdító március,
 április, füttyös, fiús,
 május, május, virágdús,
 kalászkonyító június,
 kaszasuhintó július,
 aranyat izzó augusztus,
 szőlőszagú szeptember,
 levélhullató október,
 ködnevelő november,
 deres, darás december.

A tanár még néhányszor elmondja a verset. Két részletben gyakoroltatja (I 10. sor, II 17. sor) Nem baj, ha nem tudják megtanulni a tanulók, mert később lesz még lehetőség a gyakorlásra.

A tanulók bekapcsolódnak a versmondásba, igyekeznek megtanulni a verset.

2. FELADAT	Évszakok – szókincsbővítés: az évszakok neve, az évszakokhoz tartozó hónapok tudatosítása, a mettől meddig? grammatikai forma, valamint az óta névutó megismerése
IDŐ	5 perc
KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	beszédkészség, olvasási készség, szókincs-aktivizálási képesség, helyes ejtés fejlesztése
TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK	szemléltetés, bemutatás, frontális
ESZKÖZÖK	Évszakok-poszter: <i>nyár, ősz, tavasz, tél</i> , szóképek: <i>április, augusztus, december február, január, július, június, május, március, november, október, szeptember</i>

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a táblára rögzíti az Évszakok-posztert, majd a képekre mutatva megnevezi a négy évszakot: **Itt tél van. Milyen évszak van itt?**
Itt tavasz van. Milyen évszak van itt?

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1.
Tél van – ismétlik a tanárt a tanulók.
Tavasz van.

Itt nyár van. Milyen évszak van?

Itt ősz van. Milyen évszak van?

A tanár az évszakok nevét egymás mellé írja a táblára.

2. A tanár az asztalon lévő szókérttyákra mutat: **Melyik évszakhoz, melyik hónap tartozik?** A tanár segít a megakadó tanulóknak. A tanár a csoportosítás végén elolvasztatja, majd a leírja az évszakokhoz tartozó hónapokat.

3. **Mettől meddig tart a tél?** A tanár ismét felteszi a kérdést, majd válaszol rá: **Decembertől februárig tart a tél. Mettől meddig?**

A tanár így tanítja meg a többi hónap időtartamát is.

4. **Mióta van tél?** kérdezi a tanár, s rögtön választ is ad a kérdésre. **December óta van tél. Mióta?**

A tanár minden évszakra vonatkozóan így tanítja meg a névutó használatát.

Nyár van.

Ősz van.

2. A tanulók egyenként az évszakok neve alá rakják a kiválasztott hónap nevét. A tanulók a mappalapra írják a hónapok csoportosítását.

3. A tanulók nem tudnak válaszolni a tanár kérdésére.

Decembertől februárig – válaszolnak a tanulók.

4.

December óta – ismétlik meg a tanulók.

A legügyesebb tanulók a többi évszakra vonatkozóan már önállóan is tudják használni a névutós formát.

3. FELADAT

Az időjárás

– **szókincsbővítés: az időjárás definíciója, a csapadék, hőmérséklet, napsugárzás, szél fogalmak tudatosítása**

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, figyelem képessége, helyes ejtés fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

szemléltetés, bemutatás, frontális

ESZKÖZÖK

képkártyák az időjárás elemeiről: *eső, hó, hőmérséklet, napsugárzás, szél*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a táblára rögzíti az időjárás elemeit bemutató képkártyákat, majd a képekre mutatva megkérdezi: **Mi ez? Csapadék. Mi ez?**

Ez milyen csapadék? A tanár a képekre mutatva felsorolja: **Eső, hó. Milyen csapadék van?**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1.

Csapadék.

A tanulók elmondják a képen látható csapadékfajtákat.

A tanár így tanítja meg a hőmérséklet (*hideg van, meleg van, hőség van*), napsugárzás (*bujkál a nap, tűz a nap, hűvös van, sült a nap, felhős az ég*), szél (*gyenge szél fúj, erős szél fúj, viharos szél fúj*) fogalmakat is.

A tanár a lexika megtanítása után definiálja az időjárást. **A csapadék, a hőmérséklet, a napsugárzás és a szél változása az időjárás. Mi az időjárás?**

A tanulók mindig megismétlik, majd füzetükbe írják az időjárás elemeivel kapcsolatos új kifejezéseket.

A tanulók megismétlik a tanár mondatát, majd leírják a definíciót a mappalapjukra.

4. FELADAT

Az évszakok időjárása

– új lexika elsajátítása az évszakok időjárásához kapcsolódóan, grammatikai ismeretek bővítése: az évszakok időhatározói alakjai: **nyáron, ősszel, tavasszal, télen**

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, a hallott információ-alkalmazási, szókinccs-aktivizálási, kérdésfeltevési képesség fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

szemléltetés, bemutatás, frontális

ESZKÖZÖK

képkártyák az időjárás elemeiről: eső, hó, hőmérséklet, napsugárzás, szél, Évszakok-poszter

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a táblára rakja az Évszakok-posztert és az időjárás elemeit ábrázoló képkártyákat. **Melyik évszakhoz raknád a kártyákat?**

Milyen az időjárás nyáron? Milyen kártyákat raktál ide?

A tanár folyamatosan javítja a tanulókat, az egyes tanulókat megjutalmazza.

Milyen az időjárás ősszel? Milyen az időjárás tavasszal? Milyen az időjárás télen?

A tanár a nyárhoz hasonlóan a tanulókkal mondatja el az évszakok időjárási jellemzőit.

2. A tanár játékosan ellenőrzi az új ismeretek megtanulását. **Gondoltam egy évszakra. Kérdezz az időjárására!** A tanulók kérdéseire *igen, nem* válaszokat ad.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók kiválasztják az évszakokra leginkább jellemző kártyákat, és a megfelelő helyre teszik.

A tanulók a kártyák segítségével felsorolják az évszakok időjárási jellemzőit. Pl. **Nyáron tűz a nap. Kevés felhő van. Gyenge szél fúj. Nagyon meleg van. Gyakran hőség van.** A tanulók egymást kiegészítik, szükség szerint javítják.

A tanulók minden évszakra elmondják a jellemzőit.

2. A tanulók az időjárási jellemzők alapján próbálják meg kitalálni az évszakot. Pl. **Hőség van? Esik a hó? Viharos szél fúj?** Stb. Aki megfejtette az évszakot, gondolhat egy másikra.

5. FELADAT

Időjárás-jelentés

– gyakorlás: tanult kifejezések, grammatikai formák használata az időjárás-jelentés készítése során, a körül névutó megismerése, használata

IDŐ

15 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédkészség, a hallott információ-alkalmazási, szóincis-aktivizálási képesség, helyes ejtés, kommunikációs képesség, mondatalkotói-, együttműködési képesség fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

szemléltetés, bemutatás, frontális és kiscsoportos

ESZKÖZÖK

napilapból kivágott, és fénymásolt heti időjárás-jelentés valamennyi tanuló számára

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a legjobban olvasó tanulóval felolvastatja az *időjárás-jelentést*. A tanulók számára ismeretlen kifejezéseket megmagyarázza (pl. *maximum, minimum*).

2. A tanár a térkép és a szöveg megértéséről kérdésekkel tájékozódik. **Melyik nap lesz eső/hó? Hány fok lesz hétfő délután? Hány fok lesz kedd reggel? Milyen szél fúj kedden?** Stb. A tanár folyamatosan javítja a tanulók mondatait.

Hány fok lesz hétfő délután? – kérdezi újra a tanár.

Úgy is mondhatjuk, hogy 13 °C körül lesz. Hány °C körül lesz?

A tanár még annyiszor teszi fel a hőmérséklettel kapcsolatban a kérdést, amíg minden tanuló jó választ nem ad.

3. A tanár a négy évszak nevét papírra írja, összehajtja, majd négy csoportot alakít a tanulókból. Minden csoport húz egy papírt.

Olvassátok el az évszak nevét! Írjátok az évszaknak megfelelően időjárás-jelentést három napról! A tanár a csoportok között járva segít, ha szükséges.

A tanár a legjobban dolgozó csapatot kirakódarabokkal jutalmazza.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók jelzik, ha van számukra ismeretlen kifejezés a jelentésben.

2. A tanulók az újságkivágás segítségével válaszolnak a tanár kérdéseire. **Hétfőn esik az eső. 13-15 °C lesz hétfő délután. Kedden reggel 7-9 °C lesz. Kedden viharos szél fúj.**

13-15 °C lesz.

13 °C körül lesz – ismétlik a tanulók.

3. A tanulók az évszakoknak megfelelően, közösen készítik el három nap időjárás-jelentését. Az a csapat kezdheti a bemutatást, amelyik a leggyorsabban készült el. Az a csapat folytathatja, amelyik kitalálta, melyik évszakra van szó. A csapatok értékelik, javítják egymás munkáját.

2. ÓRA: ÖLTÖZKÖDJÜNK!

Az óra célja:

- a téli és nyári ruhadarabok, alsó- és felsőruházat magyar nevének elsajátítása
- grammatikai ismeret rögzítése: birtokos szerkezetek használata
- önálló véleménynyilvánítói képesség fejlesztése magyar nyelven

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- Évszakok-poszter:
- a poszterről a *tél* és a *nyár* képe külön kinyomtatva – a tanár készíti el!
- képkártyák: *alsónadrág, bakancs, bikini, blúz, bugyi, cipő, csizma, dzseki, esőkabát, farmernadrág, fürdőnadrág, fürdőruha, garbó, hálóing, harisnyanadrág, ing, kabát, kalap, kardigán, kesztyű, magas sarkú cipő, mellény, nadrág, pizsama, póló, pulóver, rövidnadrág, ruha, sál, sapka, síszemüveg, sportcipő, szabadidő ruha, szalmakalap, szandál, szoknya, télikabát, zokni, két fiú és két lány képe* (lásd: 1. 2. évfolyam 2., 6. és 11. modul)
- szóképek: *bakancs, bikini, blúz, cipő, csizma, dzseki, esőkabát, farmernadrág, farmerszoknya, fürdőnadrág, fürdőruha, garbó, ing, kabát, kalap, kardigán, kesztyű, magas sarkú cipő, mellény, nadrág, póló, pulóver, rövidnadrág, ruha, sál, sapka, síszemüveg, sportcipő, szabadidő ruha, szalmakalap, szandál, szoknya, télikabát*

1. FELADAT

Évszakok

– ismétlés – az évszakok nevének és az egyes évszakokra jellemző időjárási sajátosságok ismétlése

IDŐ

3 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktivizálásának képessége, a figyelem fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális

ESZKÖZÖK

Évszakok-poszter

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár egyenként felmutatja az évszakok képeit (javasolt előre külön-külön ki-nyomtatnia). Milyen évszak van most? Milyen idő van?

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megnevezik az évszakot, majd néhány jellegzetességet mondanak az adott évszak időjárásáról.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

jobb beszédértési képességgel és mondat-, szövegalkotói képességgel rendelkező csoport

ESZKÖZÖK –**LEÍRÁS**

Jobb beszédértési készséggel és mondat-, szövegalkotói képességgel rendelkező csoportban a tanár nem mutatja fel a képet, hanem néhány jellegzetességet mond az egyik évszak időjárásáról. Az a tanuló, aki kitalálja, melyik évszokról beszél a tanár, beszélhet a következő évszak időjárásáról. Mind a négy évszakot fel kell idézni.

2. FELADAT

Télen nagyon hideg van, nyáron nagyon meleg van!

– szókincsbővítés képek segítségével

IDŐ

10 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

kérdésfeltevési, válaszadási képesség, verbális emlékezet fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

teljes csoportos

ESZKÖZÖK

képkártyák: *bakancs, bikini, blúz, cipő, csizma, dzseki, esőkabát, farmernadrág, fürdőnadrág, fürdőruha, garbó, ing, kabát, kalap, kardigán, kesztyű, magas sarkú cipő, mellény, nadrág, póló, pulóver, rövidnadrág, ruha, sál, sapka, síszemüveg, sportcipő, szabadidő ruha, szalmakalap, szandál, szoknya, télikabát*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár két részre osztja a táblát. Mindkettőre nagy négyzetet rajzol, majd az egyik fölé felteszi a tél, a másik fölé a nyár képét. Amíg rajzol, elmagyarázza, mit csinál. **Nyár van. Ez itt egy kirakat, rendezd be! Itt tél van. Itt is van egy kirakat, ezt is rendezd be!** Majd felszólít egy tanulót, válasszon az asztalra elhelyezett képkártyák közül egy olyan öltözetet, amit télen és egy olyan ruhát, amit nyári hordunk, és helyezze el azokat a megfelelő kirakatban. Közben pedig kérdezze meg az adott ruhadarab nevét.
2. A tanár válaszol a képnek megfelelően, majd felszólítja a tanulókat, hogy ismételjék meg az új szót. Pl. **Ez csizma, az bikini. Mondjátok ti is!**, majd újra rámutat a képekre: **Mi ez? Mi az?** felszólít egy jelentkezőt.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A kiválasztott tanuló választja egy téli és egy nyári ruhadarab képét, felteszi a téli vagy a nyári kirakatba, és kérdez: **Mi ez? Mi az?**
2. A tanulók is megismétlik: **Csizma. Bikini.**
A tanulók jelentkeznek, a helyesen válaszoló tanuló választhatja ki a következő képet. Így haladnak sorban, amíg minden kép a helyére nem kerül.

3. FELADAT

Hogyan is kell leírni?

– szavak válogatása, másolás

IDŐ

15 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

írás-készség, kérdésfeltevés, válaszadás, mondatalkotói-, szóbeli véleménynyilvánítói-, szókinccs aktivizálási képesség fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

csoportos, majd teljes csoportos

ESZKÖZÖK

ruhadarabok képkártyái a táblán: lásd előző feladat, szókétyák: *bakancs, bikini, blúz, cipő, csizma, dzseki, esőkabát, farmernadrág, fürdőnadrág, fürdőruha, garbó, ing, kabát, kalap, kardigán, kesztyű, magas sarkú cipő, mellény, nadrág, póló, pulóver, rövidnadrág, ruha, sál, sapka, síszemüveg, sportcipő, szabadidő ruha, szalmakalap, szandál, szoknya, télikabát*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a téli kirakat alatt kettéosztja a táblát, az egyikre felírja: fiúk, a másikra felírja: lányok. Ugyanígy jár el a nyári kirakattal is. Ezután megkéri a tanulókat, hogy alkossanak négy csoportot, majd feladatot ad mindegyik csoportnak: **Ti vagytok a téli fiúcsoport. Válasszátok ki és tegyétek a táblára a téli fiúruhák szókétyáit! Ti vagytok a téli lánycsoport. Válasszátok ki és tegyétek a táblára a téli lányruhák szókétyáit! Ti vagytok a nyári lánycsoport. Válasszátok ki és tegyétek a táblára a nyári lányruhák szókétyáit! Ti vagytok a nyári fiúcsoport. Válasszátok ki és tegyétek a táblára a nyári fiúruhák szókétyáit!** A mindkét nemre jellemző ruhadarabokat középre helyezik. Közben a tanár nyelvi szokásokat igyekszik kialakítani. Pl. **Szerintem az jó. Szerintem az nem jó. Szerintem az lehet fiúruha is és lányruha is.** Biztatja a tanulókat is arra, hogy véleményt formáljanak.

2. Végül a tanár megkérdezi egy-két ruhadarabról a tanulók véleményét: **Szerintetek a csizma fiú ruhadarab? Szerintetek a bikini nyári ruhadarab? Szerintetek a sísapka nyári ruhadarab?**

3. Végül a tanár felszólítja a tanulókat, hogy másolják le a ruhadarabok nevét a tábláról a szótárfüzetükbe, és írják oda a szavak anyanyelvi megfelelőit is (ha nincs, akkor rajzoljanak!).

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1.

A tanulók csoportokat alkotnak.

A tanulók kiválasztják a megfelelő szókétyákat. Abban az esetben, ha a ruhadarab lányké és fiúké is lehet, a tanár segít azt középre helyezni. A tanulók beleszólhatnak a többi csoport munkájába is. Pl. **Szerintem az nem fiúé, hanem lányé. Szerintem az téli ruha, nem nyári.**

2. A tanulók önként alkothatnak véleményt: **Igen, szerintem a csizma lehet fiúé is és lányé is. Igen, szerintem a bikini nyári ruhadarab. Nem, szerintem a sísapka téli ruhadarab.**

3. A tanulók lemásolják a szavakat a szótárfüzetükbe, majd leírják a szavak anyanyelvi megfelelőit is (vagy lerajzolják az adott ruhadarabot).

4. FELADAT

Mi hiányzik még?
– gyakorlás, szókincsbővítés

IDŐ

10 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

szókincs aktivizálási-, szóbeli véleményalkotói képesség fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

csoportos, majd teljes csoportos

ESZKÖZÖK

képkártyák: *alsónadrág, bugyi, hálóing, harisnyanadrág, pizsama, zokni, két fiú és két lány képe* (lásd 1-2. évfolyam, 2. modul)

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár négy csoportba szervezi az osztályt, majd gyerekek képét osztja ki a csoportoknak. Bemutatja nekik a gyerekeket: **Ő Zsolti. Zsolti Svédországba megy a téli szünetben. Segítetek neki: mi legyen a bőröndjében?** A tanár erősen hangsúlyozza a mi legyen a bőröndjében kifejezést, amelynek használatát szeretné elérni a tanulóknál. **Ő Enikő. Görögországba megy a nyári szünetben. Segítetek neki: mi legyen a bőröndjében?** Ugyanígy kiosztja a többi képet is: **Nati Lengyelországba megy a téli szünetben, Tomi Olaszországba megy a nyári szünetben.**

2. Amikor a tanulók elkészültek, meghallgatják a megoldásokat. A tanár biztatja a tanulókat, hogy mondjanak véleményt, esetleg egészítsék ki a ruhatárakat.

3. Végül a tanár megkérdezi: **Mi hiányzik?** Felteszi az alsóruhák képét, közben megnevezi azokat: **Ez a zokni. Ez a harisnyanadrág.** Ugyanígy: *bugyi, alsónadrág, hálóing, pizsama*. Felszólítja a csoportokat, válasszanak ezek közül is, nevezzék meg, majd írják hozzá a listájukhoz.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók csoportokat alkotnak.

Közösen megbeszélik, majd egy listára leírják, mi legyen az adott gyerek bőröndjében.

2. A tanulók elmondják, ki mit javasolt a bőröndbe tenni. Egymás megoldásáról is mondhatnak véleményt. Pl. **Legyen a bőröndben sál!** Stb.

3. A tanulók megismétlik az új szavakat.

A csoportok jelentkeznek, választanak az alsóruhák közül, megnevezik azokat, majd hozzáírják a listájukhoz.

5. FELADAT

Kire gondolok?
– gyakorlás – a szókincs rögzítése, a tárgyragos alak használata

IDŐ

6 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

megfigyelési, szókincs aktivizálási, kérdésfeltevési és válaszadási képesség fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK
ESZKÖZÖK**

láncba szerveződő

–

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár ismerteti a játékot. **Gondolok valakire. Elmondom, mit visel. Találjátok ki, kire gondoltam!**

2. A tanár úgy választja ki a tanulót, hogy a leírás először több tanuló ruházatának is megfeleljen. Pl. **Kék pólót visel, farmernadrágot, fekete sportcipőt.** Stb. Ha a tanulók túlságosan egysíkúan írják le társaik ruházatát, a tanár kérdésekkel segíthet a tanulónak, hogy pontosabban írja le a társa ruházatát. Pl. **Van valami a pólóján?**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

2. A tanulók találgatnak, kire gondolt a tanár. Aki először kitalálja, folytathatja a játékot. Gondol valakire, leírja, milyen ruhákat visel. Aki kitalálja, kire gondolt, folytathatja a játékot.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

**A DIFFERENCIÁLÁS
SZEMPONTJA
ESZKÖZÖK
LEÍRÁS**

önálló mondataalkotásban, beszédértésben kevésbé jártas csoport

–

Ha a csoport beszédértése kevésbé jó, a tanár nem láncfeladatot indít el, hanem párban dolgoztatja a tanulókat. A feladatuk saját öltözékük leírása, a párjuk kérdésére. Pl. **Mi van ma rajtad? – Ma fehér póló, lila nadrág, csíkos pulóver van rajtam.** Stb.

6. FELADAT

**A családom ruhatára
– házi feladat – album készítése**

IDŐ

1 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

szókincs aktivizálási-, mondat- és szövegalkotói-, emberábrázolási képesség fejlesztése, képzelet fejlesztése a gondolati terv készítése segítségével

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

frontális

ESZKÖZÖK

mappa, dosszié vagy vékony füzet

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár ismerteti a házi feladatot. **Készítetek egy albumot a családokról! Rajzoljátok le a családtagjaitokat, és írjátok le, mi a kedvenc ruhájuk! A következő órán bemutathatjátok a családtagjaitok ruhatárát!**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók házi feladatként elkészítik családtagjaikról a leírásokat, majd azokat egy mappába vagy dossziéba rendezik. (Dolgozhatnak egy vékony sima füzetbe is.) Felkészülnek az ismertetésre.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

önálló mondat- és szövegalkotásban kevésbé jártas, gyengébb emberábrázolási képességekkel rendelkező csoport

ESZKÖZÖK

2.6. feladatlap

LEÍRÁS

A gyengébb képességekkel rendelkező csoportban a tanár a 2.6. feladatlapot jelöli ki házi feladatnak. Ebben az esetben a házi feladat az olvasási készséget, az ábraolvasási és a szókincs aktivizálási képességet, valamint a verbális memóriát fejleszti. Házi feladatként mindkét feladatot el kell végezni a 2.6. feladatlapról.

3. ÓRA: MUTASD A RUHÁD, MEGMONDOM, KI VAGY!

Az óra célja:

- az öltözködéssel kapcsolatos szókinccs rögzítése
- grammatikai ismeret bővítése: miénk, tiétek, övék; többes számú birtokos személyjelek
- képességfejlesztés gondolati terv készítésével
- érzékenység és tolerancia kialakítása más kultúrák iránt

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- házi feladatként elkészített 2.6. feladatlap/album
- mappalapok
- cédulák: *Fiú téli ruhában, Lány téli ruhában, Fiú nyári ruhában, Lány nyári ruhában* – a tanár készíti el!
- öltözék-kiegészítő tárgyak dobozban: *aktatáska, fülbevaló, gyűrű, hajcsat, karkötő, karóra, napszemüveg, női táska, nyakkendő, nyaklánc, öv, szemüveg, zsebkendő*
- *tiniknek szóló divatlapok*
- képkártyák: *alsónadrág, bakancs, bikini, blúz, bugyi, cipő, csizma, dzseki, esőkabát, farmernadrág, farmerszoknya, fürdőnadrág, fürdőruha, garbó, hálóing, harisnyanadrág, ing, kabát, kalap, kardigán, kesztyű, magas sarkú cipő, mellény, nadrág, népviseletek: magyar, német, orosz, skót; pizsama, póló, pulóver, rövidnadrág, ruha, sál, sapka, síszemüveg, sportcipő, szabadidő ruha, szalmakalap, szandál, szoknya, télikabát, zokni; az alsóruhából (alsónadrág, bugyi, hálóing, harisnyanadrág, pizsama, zokni) két garnitúra kell a második példányt a tanár másolja az eredeti képkártyáról!*
- szókártyák: *aktatáska, fülbevaló, gyűrű, hajcsat, karkötő, karóra, napszemüveg, női táska, nyakkendő, nyaklánc, öv, szemüveg, zsebkendő*
- 3.3.A feladatlap

1. FELADAT

**Az én családom ruhatára
– házi feladat ellenőrzése, ráhangolás**

IDŐ

4 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

szókinccs aktivizálási, szóbeli mondat- és szövegalkotói képesség fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

egyéni a teljes csoport előtt

ESZKÖZÖK

házi feladatként készített albumok

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár megkérdezi, ki szeretné bemutatni a családja ruhatárát. A tanár szükség esetén kérdez a képekkel kapcsolatban, és mindenkit megdicsér. Nem kell mindenkinek bemutatnia az albumát; a későbbi órákon is folytathatják a bemutatást.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. Az önként jelentkezők bemutatják az osztálynak a rajzaikat a családjukról, és elmondják, milyen ruhában ábrázolták a családtagjaikat.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

ha a csoport a 2.6. feladatlapot kapta házi feladatul

ESZKÖZÖK

házi feladatként elkészített 2.6. feladatlap

LEÍRÁS

A tanár kérdésekkel ellenőrzi a 2.6. feladatlap a) részének megoldását, majd önként jelentkezőket szólít fel a b) feladatban írt válaszaik felolvasására. Minden logikailag helyes választ elfogad, közben kérdezi az osztály véleményét is az adott tanuló megoldásáról. Óra végén összegyűjti, és óra után kijavítja minden tanuló 2.6. feladatlapját.

2. FELADAT

Miénk, tiétek, kié?

– **gyakorlás, grammatikai ismeret bővítése: miénk, tiétek, övék**

IDŐ

14 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

szókincs aktivizálási, válaszadási képesség fejlesztése, képességfejlesztés gondolati terv készítésével

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

csoportos, teljes csoportos

ESZKÖZÖK

képkártyák: *alsónadrág, bakancs, bikini, blúz, bugyi, cipő, csizma, dzseki, esőkabát, farmernadrág, fürdőnadrág, fürdőruha, garbó, hálóing, harisnyanadrág, ing, kabát, kalap, kardigán, kesztyű, magas sarkú cipő, mellény, nadrág, pizsama, póló, pulóver, rövidnadrág, ruha, sál, sapka, síszemüveg, sportcipő, szabadidő ruha, szalmakalap, szandál, szoknya, télikabát, zokni, cédulák: *Fiú téli ruhában, Lány téli ruhában, Fiú nyári ruhában, Lány nyári ruhában**

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár csoportokba szervezi a tanulókat, és berendeztetni velük a termet úgy, hogy elkülönülten tudjanak dolgozni. A terem ilyen elrendezését és a csoportokat egész órán megtartják.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók csoportokat alkotnak, összetolják a padokat, hogy elkülönüljenek a többi csoporttól, de a közös munkában is részt tudjanak venni. A tanulók megismétlik:

Ezután kiosztja minden csoportnak a papírlapokat, rajta a felöltöztetendő személy leírásával. **Ő a ti emberetek. Kié? Mondjátok: A miénk. Olvassátok el, aztán gondoljátok végig, milyen ruhadarabokat kértek!**

2. Ezután a tanár egyesével felmutatja a ruhadarabok képét. Kié? – de nem nevezi meg a ruhadarabot.

Az alsóruhából két garnitúra kell; a második példányt a tanár másolja az eredeti képkártyáról!

Így haladnak tovább, amíg minden csoportnak elég ruhadarabja lesz.

3. Végül a tanár felszólítja a tanulókat, hogy tegyék fel a ruhadarabok képét a táblára, olyan sorrendben, ahogyan azt fel kell venni.

4. Amikor egy csoport elkészül, a tanár a többi csoporthoz fordul: **Milyen öltözéke van a csapat emberének?**

5. Végül a tanár felhívja a figyelmet a réteges öltözködésre. A téli ruhákat választó csoportra mutat: **Télen nagyon hideg van. Milyen ruhát viselhet még az ő emberük?** Mindkét nembeli ruhadarabokra kérdez a tanár. Ugyanígy kiegészítik a nyári öltözéket is.

A miénk.

A tanulók elolvassák, kit kell felöltöztetniük, majd közösen megbeszélik, és a füzetbe is leírják, milyen ruhadarabokat kérnek.

2. Az a csoport, amelyiknek szüksége van az adott darabra, jelentkezik. Pl. **A télika-bát a miénk!**

A csoport minden tagjának részt kell vennie a feladatban, végül mindenkinél legyen képkártya!

3. A szólított csoport tagjai kimennek a táblához, és sorrendben egymás mellé helyezik a ruhadarabokat. A csoport tagjai egyesével teszik fel a képeket, közben mindannyian mondatokat alkotnak: **A mi emberünknek van bugyija, pólója, szoknyája, papucs, szalmakalapja.** Stb.

4. Az egyik csoport egy tagja a táblánál álló csoporthoz fordul: **A tiéteknek nyári öltözéke van.** Így haladnak tovább minden csoporttal.

5.

A tanulók a többi csoportból ötleteket adnak a réteges öltözködéshez. **Az övök viselhet még garbót.** Az ötletet adó tanulók kiválasztják a megfelelő képkártyákat, és beillesztik a sorba a megfelelő helyekre.

3.A FELADAT

**Mit viselünk még? – Kiegészítők
– szókincsbővítés, grammatikai formák gyakorlása**

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, szelektív hallásértés képességének fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos

ESZKÖZÖK

öltözék-kiegészítő tárgyak dobozban: *aktatáska, fülbevaló, gyűrű, hajcsat, karkötő, karóra, napszemüveg, női táska, nyakkendő, nyaklánc, öv, szemüveg, zsebkendő, 3.3.A feladatlap*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár az óra előtt női és férfi kiegészítőket (*aktatáska, női táska, fülbevaló, gyűrű, karóra, napszemüveg, nyakkendő*) gyűjt egy dobozba. A tanteremben a dobozt leteszi az asztalra, majd körbejár a teremben. Mindenkitől tárgyakat kér: gyűrűt, csatot, karkötőt, nyakláncot, övet, szemüveget, karórát, egy csomag zsebkendőt – ami csak van a tanulóknál. Odamegy a tanulókhöz, rámutat az adott tárgyakra: **Ez csat. Mondjátok ti is! ... Kérem szépen a csatot!**
2. A tanár visszatér az asztalhoz. Felemel egyet az összegyűjtött tárgyak közül: **Mi ez? Kié?** Végül a tanár felmutatja a maradék tárgyakat is, amilyeneket nem tudott a tanulóktól összegyűjteni: **Ez női táska. Mondjátok ti is! Ez az enyém. Ez aktatáska. Ez XY tanár úré.** Stb.
3. Ezután a tanár felszólítja a tanulókat a 3.3.A feladatlap megoldására. Amikor mindenki elkészül, megbeszélnek a tanulóknak a megoldásait. A tanár belátása szerint jutalmazhatja a tanulókat kirakódarabokkal.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megismétlik az új szavakat, majd átadják a kért tárgyakat.
2. Az a tanuló, akié az adott tárgy, jelentkezik: Nyaklánc. Az enyém. A tanulók megismétlik az új szavakat.
3. A tanulók megoldják a 3.3.A feladatlapot, majd a tanár kérdésére jelentkeznek, és felolvassák, milyen kiegészítőket írtak az egyes képekhez.

3.B FELADAT

Mit viselnek még az emberek?

– szókincsbővítés – lassúbb, több tanári segítséget igénylő, kevésbé önálló csoport számára

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, olvasási és íráskészség, válaszadás, figyelem képessége, verbális emlékezet fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos, egyéni

ESZKÖZÖK

szókártyák: *aktatáska, fülbevaló, gyűrű, hajcsat, karkötő, karóra, napszemüveg, női táska, nyakkendő, nyaklánc, öv, szemüveg, zsebkendő*;
3.3.A feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kiosztja a 3.3.A feladatlapot, majd felszólítja a tanulókat, hogy kérdezzék őt, milyen tárgyak vannak a képeken.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megnézik a feladatlap képeit, majd sorban kérdeznak rájuk: **Mi ez?**

2. A tanár megnevezi a tárgyat: **Aktatáska. Mondjátok ti is!** Közben a tanár a megfelelő szókártyát elhelyezi a táblán. Ugyanígy haladnak a 3.3.A feladatlap minden képével. A tanár minden szókártyát elhelyez a táblán.
3. Végül a tanár felszólítja a tanulókat, hogy egészítsék ki a 3.3.A feladatlap b) feladatának rajzait, majd a megfelelő helyekre írják oda a kiegészítő tárgyak nevét.
4. Végül közösen ellenőrzik a megoldásokat. A tanár belátása szerint jutalmazhatja a tanulókat kirakódarabokkal.
2. A tanulók megismétlik az új szót: **Aktatáska.**
3. A tanulók eltervezik a tárgyak elhelyezését, kiegészítik a rajzokat, majd lemásolják a szavakat a tábláról a megfelelő helyekre.
4. A tanulók jelentkeznek, és felolvassák, milyen kiegészítőket írtak a férfi és a női alakhoz. Közben javítják a saját megoldásaikat.

4. FELADAT

Mit viselnek a nemzetek?

– **gyakorlás, kulturális ismeret közvetítése**

IDŐ

8 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

megfigyelés, szelektív hallásértés, kérdésfeltevés, mondatalkotói képesség fejlesztése, érzékenység és tolerancia kialakítása más kultúrák iránt

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos, csoportos

ESZKÖZÖK

képkártyák: *magyar, bajor, orosz, skót népviselet, mappalapok*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár bemutatja a magyar kalocsai népviseletet. **Ez a magyar népviselet. Nézzétek meg, és mondjátok el, mit láttok!**
2. Amikor a tanulók nyelvi tudásuknak megfelelően leírták a népviselet jellemzőit, a tanár – belátása és a csoport képességei szerint – néhány jellegzetes szót tanít meg: **Ez a főkötő. Mondjátok ti is! Ez a kötény. Ez a gatya. Ez a hímzés.**
3. Ezután kiosztja a csoportoknak a népviseletek képkártyáit és a mappalapokat, amelyekre írhatnak. **Nézzétek meg a képeket, írjatok róla néhány mondatot, majd mutassátok be a többieknek is, milyen az a népviselet, ami a képeteken van!**
4. Végül megkéri a csoportokat, mutassák be a képükön látható népviselet jellemzőit. Amikor végeznek, figyelmezteti a tanulókat, hogy a lapokat tegyék bele a mappájukba.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megfigyelik a képet, és akinek valamilyen észrevétele van, jelentkezik: **A lánynak sok szoknyája van. A fiúnak fekete mellénye van. A lány szoknyáján sok virág van.**
2. A tanulók megismétlik az új szavakat: **Főkötő. Kötény. Gatya. Stb.**
3. A tanulók megnézik a képeket. A zászló alapján azonosítják a nemzetiséget. Megtanácsolják, milyen az adott öltözék, néhány szót leírnak erről a mappalapokra.
4. A tanulók egymás után mondhatnak mondatokat a képről. Minden csoport sorra kerül. Végül a mappájukba teszik a felhasznált lapokat.

5.A FELADAT**És ti mit viseltek?**

– szókincs és grammatikai ismeret bővítése: többes számú birtokos személyjelek; interkulturális ismeretek közvetítése

IDŐ

7 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

kérdésfeltevési-, válaszadási-, mondatalkotói képesség fejlesztése, képességfejlesztés gondolati terv készítésével

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

csoportos, teljes csoportos

ESZKÖZÖK

tiniknek szóló divatlapok

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár minden csoportnak ad egy-két divatlapot. **Képzeljétek el, hogy egyenruhát kell viselnetek. Milyen ruhát szeretnétek mindannyian viselni? Válasszátok ki azt az öltözetet, amelyik a legjobban tetszik nektek. Írjátok le, milyen a ruha!**

Amíg a tanulók dolgoznak, a tanár három kört rajzol a táblára, és beleírja a többes számú birtokos személyjeleket: *a mi ...nk, ...unk, ...ünk; a ti ...tok, ...tek, ...tök, ...otok, ...etek, ...ötök; az ő ...uk, ...ük, ...juk, ...jük.*

2. Amikor minden csoport írt már öt-hat mondatot, a tanár kihívja az első csoportot: **Milyen a ruhátok?** A táblán mutatja a birtokos személyjeles forma létrehozását: hangsúlyozza, hogy a szóvégi a-ból á lett, majd ehhez kell illeszteni a személyjelet. Ezután segíti a tanulókat is a birtokos személyjeles alakok létrehozásában. Minden esetben hangsúlyozza (különböző hangrendű és alakváltozatú szavak szembeállításával, többszöri kiejtésével), hogy a hangrendtől és a szóvégi magán- vagy mássalhangzótól függően kell a megfelelő toldalékot kiválasztani. Engedi a tanulókat próbálkozni, hogy ők maguk fedezhessék fel a szabályt, közben finoman tereli őket a jó megoldás felé. Amikor a csoportok bemutatták a választott ruhát, a tanár felhívja a figyelmet az új szavakra.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók közösen kiválasztanak egy képet. Megbeszélik, hogy hogyan fogják bemutatni a ruhadarabokat. A felmerülő kérdésekkel a tanárhoz fordulnak. Pl. **Tanárnő/ Tanár úr, kérem, milyen színű ez a blúz? Hogy hívják ezt a ruhadarabot?** Stb.

2. A kérdezett csoport felmutatja a kiválasztott képet, majd mindannyian mondanak egy-egy mondatot. Használják az esetleges új szavakat is: **A blúzunk fehér és fodros.** Stb. Közben igyekeznek megérteni a szabályt, és megpróbálják létrehozni a megfelelő toldalékkal ellátott szóalakot.

5.B FELADAT**És ti mit viseltek?**

– szókincs és grammatikai ismeret bővítése: többes számú birtokos személyjelek, interkulturális ismeretek közvetítése gondolati terv készítésében, mondatalkotásban, önálló munkában jártasabb csoport számára

IDŐ

7 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

kérdésfeltevési-, válaszadási-, mondatalkotói képesség fejlesztése, képességfejlesztés gondolati terv készítésével

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK
ESZKÖZÖK**

csoportos, teljes csoportos

–

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár elmondja a feladatot. **Szerintetek ma milyen ruhát viselnek a fiatalok? Milyen ruha a divatos? Képzeljétek el, milyen ruhákat szeretnétek viselni, rajzoljátok le, majd írjátok le a füzetetekbe, milyen a divatos ruha!**

2. Amíg a tanulók dolgoznak, a tanár három kört rajzol a táblára, és beleírja a többes számú birtokos személyjeleket: *a mi ...nk, ...unk, ...ünk; a ti ...tok, ...tek, ...tök, ...otok, ...etek, ...ötök; az ő ...uk, ...ük, ...juk, ...jük*. Amikor a csoportok végeznek a felkészüléssel, a tanár kihív egy csoportot, mutassák be a rajzukat. Felszólítja a többi tanulót, kérdezzék a csoportot. Példaként a tanár kérdez először: **Nektek van pólótok? Milyen pólótok van?** Közben ujjával mutatja a táblán, hogyan képezte a szóalakot. Ezután már a többi csoport tagjai kérdeznek tovább. Közben a tanár végig mutatja a táblán, hogyan jönnek létre a szóalakok. Az 5.A feladathoz hasonlóan vezeti rá a tanulókat a szabály felismerésére és megértésére. Ha a tanulók különleges ruhadarabokat rajzoltak, a tanár segít azok leírásában, új szavakat is megtanít a helyzettől függően.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók csoportban dolgoznak. Eltervezik és lerajzolják a divatosnak ítélt ruhákat. A megfelelő szavakat, kifejezéseket leírják a füzetbe.

2.

A kérdezett csoport válaszol a kérdésekre. Megpróbálják felismerni és megérteni a birtokos személyjeles szóalakok létrehozásának szabályait (szükség esetén a tanár segít a megfelelő szóalak létrehozásában): **Igen, van pólónk. A pólónk fekete és fehér csíkos.** A csoport tagjai válaszolnak az öltözéssel kapcsolatos kérdésekre, majd átadják a helyüket a következő csoportnak.

6. FELADAT

Mutasd meg, ki vagy!

– házi feladat

IDŐ

1 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

mondat- és szövegalkotói, szókincs aktivizálási képesség fejlesztése, kulturális ismeretek tudatosítása

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

egyéni

ESZKÖZÖK

–

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár ismerteti a házi feladatot: **Írjátok le, milyen a ti nemzetetek népviselete! Készítsetek rajzot, vagy hozzatok képet! Ha van ilyen ruhátok, a következő órára vegyétek fel, vagy hozzátok el!**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók otthon felkészülnek nemzetük népviseletének bemutatására.

4. ÓRA: RUHÁK, KOROK, DIVATOK

Az óra célja:

- az öltözködéssel kapcsolatos szókinccs rögzítése az alkalmazás során
- grammatikai ismeret aktivizálása
- interkulturális ismeretek bővítése, érzékenység és tolerancia erősítése más kultúrák iránt
- pragmatikai kompetencia fejlesztése, képességfejlesztés az együttműködési elv alkalmazása terén

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- anyagdarabok minden csoportnak és a tanárnak: bársony, bőr, csipke, farmer, műszálás, pamut, selyem, szövet
- Régi korok divatja-poszter
- népviseleti ruhák, rajzok, képek – a tanulók gyűjtése!

1. FELADAT

Mutasd meg, ki vagy!

– házi feladat ellenőrzése – ráhangolás, interkulturális ismeretek közvetítése, érzékenység és tolerancia erősítése más kultúrák iránt

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

mondat- és szövegalkotói, véleményalkotói képesség, kérdésfeltevés és válaszadás képességének fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos

ESZKÖZÖK

népviseleti ruhák, rajzok, képek – a tanulók gyűjtése!

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár örömmel fogadja a népviseletbe öltözött tanulókat. A házi feladat ellenőrzését velük kezdi.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók előkészítik a házi feladatukat: felveszik vagy előveszik a népviseleti ruhákat, illetve előkészítik a rajzokat, képeket.

2. A tanár kérdésekkel segíti a tanulókat népviseletük bemutatásában. Többször tesz dicsérő megjegyzéseket. Pl. **Nagyon szép. Ez nagyon tetszik.** Stb. Erre buzdítja a többi tanulót is. A tanár minden vállalkozót jutalmazhat kirakódarabokkal.

2. A tanulók sorban beszélnek saját népviseletükről. A többi tanuló is részt vesz a bemutatásban, kérdéseket tesznek fel a ruhadarabokkal kapcsolatban. A tanár példája alapján tetszést is nyilváníthatnak.

2. FELADAT

Miből készült?

– ismerkedés az anyagokkal

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

szelektív hallásértés, verbális emlékezet, tapasztalati megismerés (tapintás) képességének fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos, csoportos

ESZKÖZÖK

anyagdarabok minden csoportnak és a tanárnak: bársony, bőr, csipke, farmer, műszálás, pamut, selyem, szövet

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kis anyagdarabokat visz be az órára. Megkéri a tanulókat, hogy alkossanak csoportokat (4-6 csoportot), és minden csoportnak kioszt egy-egy csomag anyagdarabot.

2. Egyesével felmutatja az anyagdarabokat, majd felszólítja a tanulókat, hogy keressék meg ugyanazt az anyagot a saját csomagjukban, és vizsgálják meg, milyen. A bemutatás közben le is írja az anyagok tulajdonságait. **Ez a selyem. Mondjátok ti is! Vékony és hideg.** Ugyanígy tanítja meg a többi anyagnevet is: pamut: puha és rugalmas; műszálás: vékony és kemény; farmer: kemény és vastag; szövet: puha és vastag; bársony: vastag és bordás; csipke: vékony és átlátszó, bőr: puha és természetes.

3. Ezután a tanár anyagnevet mond, és felszólítja a tanulókat, hogy mutassák fel a megfelelő darabot.

4. Végül a tanár leír egy anyagfípust: **Puha és rugalmas. Milyen anyag ez?**

A tanár kihív egy tanulót a válaszoló csoportból, hogy keresse meg a megfelelő szókártyát, és tegye a táblára. Amikor minden anyag neve a táblán van, felszólítja a tanulókat, hogy másolják le a szavakat a tábláról a szótárfüzetükbe, és írják mellé azok anyanyelvi megfelelőit. Ha nem tudják, házi feladatként meg kell keresniük egy kétnyelvű szótárban.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók csoportokat alkotnak.

2. A tanulók kikeresik a csomagjukból az anyagot, amit a tanár felmutat, és megvizsgálják.

A tanulók megismétlik a szót: **Selyem.**

A tanulók minden új anyag nevét megismétlik, és alaposan megvizsgálják az anyag minőségét; próbálják megérteni, mit jelent a leírás, amit a tanár ad az egyes anyagokról.

3. A tanulók felmutatják a megnevezett anyagot.

4. Az a csoport, amelyik kitalálta, jelentkezik, és megmondja: Pamut!

A csoportból egy tanuló kimegy, megkeresi a megfelelő szókártyát, felteszi a táblára. Végül az anyagneveket minden tanuló lemásolja a szótárfüzetébe az anyanyelvi megfelelőikkel együtt.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

jobb beszédértési készséggel, figyelem képességével, a szavak memorizálásának jobb képességével rendelkező csoportban, ha a tanulók közül legalább egy népviseletbe öltözött, vagy ruhákat hozott

ESZKÖZÖK

anyagdarabok minden csoportnak és a tanárnak: bársony, bőr, csipke, farmer, műszálás, pamut, selyem, szövet

LEÍRÁS

A jobb képességű csoportban a tanár már az 1. feladat folyamán megkezdheti az anyagnevek tanítását oly módon, hogy megnevezi a tanulók népviseleti ruháinak anyagát. Felszólítja a tanulókat, hogy tapintsák meg az anyagokat, majd visszakérdezéssel rögzíti az új szavak elsajátítását. Így a 2. feladat során már csak azokat az anyagokat mutatja be, amelyek nem voltak a népviseleti ruhák között. A továbbiakban a 2. feladat szerint halad. Ebben az esetben a két feladat együttes ideje 20 perc.

3. FELADAT

Régi korok divatja

– ruhadarabok, kiegészítők, anyagnevek ismételése, az elsajátított szókincs alkalmazása – beszélgetés

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

kérdésfeltevési, válaszadási, mondat- és szövegalkotói, szókincs-aktivizálási, spontán nyelvhasználati képesség fejlesztése, képességfejlesztés az együttműködési elv alkalmazása terén

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

csoportos, teljes csoportos

ESZKÖZÖK

Régi korok divatja-poszter

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felmutatja a posztert. **Nézzétek meg, milyen ruhákat viseltek az emberek régen! Hogyan változott meg a divat? Gondolkodjatok, miből készültek ezek a ruhák?**

2. Rövid felkészülés után a tanár beszélgetést kezdeményez; megkérdezi, melyik csoportnak mi a véleménye az első képről. Lehetőleg minden tanulót be kell vonni a beszélgetésbe, meg kell hallgatni a véleményüket. Szükség esetén a tanár hívja fel a figyelmet az udvariassági szabályokra a beszélgetés során.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók továbbra is csoportban dolgoznak. Megnézik a képet, majd megtanácsolózzák, milyen különbségeket találnak, és milyen anyagból készülhettek a ruhák.

2. A csoportok együtt mondják el a véleményüket a divat és az anyagok változásáról. Beszélgetés legyen, nem kell csoportról csoportra haladni. A tanulók sorban, mindegyik képről beszélhetnek, véleményt nyilváníthatnak, de be kell tartaniuk az udvariassági szabályokat.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

olyan csoportban, ahol a tanulók spontán nyelvhasználati képessége gyengébb

ESZKÖZÖK

Régi korok divatja-poszter

LEÍRÁS

Gyengébb képességű, kevésbé önálló és kevésbé aktív csoport esetében a tanár lépcsőről lépésre halad a poszter képeivel. Kérdéseket tesz fel, úgy segíti a tanulókat a megfigyelésben, a vélemény megformálásában. Pl. **Miből készülhetett ez a ruha? Milyen ruhadarabokat visel ez a nő? Milyen a cipője? Milyen a szoknyája? Kinek a szoknyája hosszabb? Stb.**

4. FELADAT

Milyen színű?

– a színek gyakorlása, új színnevezések megismerése: *arany; bordó, ezüst, kékeslila, kékeszöld, sárgászöld, szürke, zöldesszürke, a sötét- és világos- előtag használata a színekhez, színek csoportosítása: hideg és meleg színek*

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, figyelem- és szókincs-aktivizálás képessége, helyes ejtés fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

szemléltetés, bemutatás, frontális és csoportmunka

ESZKÖZÖK

anyagdarabok minden csoportnak: bársony, bőr, csipke, farmer, műszálás, pamut, selyem, szövet, a tanulók által gyűjtött népviseleti ruhák, rajzok, képek

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár az anyagdarabokra mutat és kérdez: **Milyen színű a bársony? Milyen színű a bőr?** Minden anyagdarab színére rákérdez.

Az anyagdarabok után a népviseleti ruhák, rajzok, képek színeit beszéljük meg. Az ismeretlen színeket a tanár megnevezi. Pl. **Ez bordó színű. Ez sárgászöld színű.**

2. A színek megnevezése után újra kérdez a tanár. **Milyen kék ez?**

Ez világoskék. Milyen? A tanár most egy sötétkék színre mutatva kérdez: **Ez milyen kék? Sötétkék. Milyen?**

A tanár más színekkel kapcsolatban is használtatja a *világos-* és *sötét-* előtagot. Addig gyakorolják, amíg minden tanuló hibátlanul nem használja.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók felidéznek a korábban tanult színeket, és válaszolnak. **A bársony kék. A bőr fekete.** Stb.

A tanulók az ismeretlen színek nevét megismétlik, szótárfüzetükbe leírják.

2. A tanulók nem értik a kérdést.

**Világoskék.
Sötétkék.**

3. A tanár arra kéri a csoportokat, hogy válogassák szét az anyagdarabokat: **Rakd egy csoportba azokat a színeket, amelyekről a tél jut az eszedbe! A másik csoportba tedd azokat, amelyekről a nyár jut az eszedbe!** A tanár értékeli a csoportok munkáját, majd közösen megállapítják: **Azok a színek, amelyek a napra, a tűzre emlékeztetnek, a meleg színek. Ilyen a vörös, narancssárga, sárga, lilásvörös, sárgászöld stb. Azok a színek, amelyek olyanok, mint a víz, a jég, a téltre emlékeztetnek, a hideg színek. Ilyen a kék, zöld, kékeszöld, kékeslila stb.**

3. A tanulók érzéseik alapján válogatják szét a színeket, majd minden csoport elmondja választását.

A tanulók leírják a mappalapra a színek csoportosítását.

5. FELADAT

Az meg milyen szín?

– szókincsfejlesztés: a magyar nyelvben a színekkel kapcsolatban használt állandósult szókapcsolatok megismertetése a tanulókkal

IDŐ

5 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, globális hallásértés, helyes ejtés fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

bemutató, frontális

ESZKÖZÖK

népviselési ruhák, rajzok, képek – a tanulók gyűjtése

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár arra kéri a tanulókat, hogy mutassák meg a ruhákon a következő színeket: *almazöld, éjfelete, fűzöld, hófehér, indigókék, méregzöld, mustársárga, napsárga, püspöklila és téglavörös színeket.* Azokat a színeket, amelyeket a tanulók nem ismernek, a tanár megmutatja, és megmagyarázza az elnevezésüket.

2. **A ti anyanyelvetekben vannak-e hasonló módon elnevezett színek? Melyek azok? Próbáljátok elmagyarázni nekünk!**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók csak néhány esetben tudják megmutatni a kért színt. Pl. **Ez a hófehér. Ez a napsárga. Ez az éjfelete.** A többi szín nevét megisméltlik a tanár után, majd leírják a füzetükbe.

2. A tanulók megpróbálják elmagyarázni a saját anyanyelvükben használt színekkel kapcsolatos frazeológiát.

6. ÓRA: A FÖLD ÉGHAJLATI ÖVEI

Az óra célja:

- szókincsfejlesztés: a fontosabb éghajlati övek neve és jellemzőik
- grammatikai ismeretek bővítése: az évszakok időhatározói alakjainak használata a mikor? kérdésre
- a modulban tanultak ismétlése, gyakorlása

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- kisméretű fonott kosár
- térkép a Föld országairól
- 5.5. feladatlap, 5.6. feladatlap

1. FELADAT

Emlékszel még?

– ráhangolódás: a *Hónap-soroló* című vers ismétlése, gyakorlása

IDŐ

3 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, szókincs-aktivizálás képessége, helyes ejtés fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

bemutató, frontális

ESZKÖZÖK

–

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. **Emlékeztek Csanádi Imre: *Hónap-soroló* című versére? Ki tudja egyedül elmondani?** A tanár a leggyorsabban jelentkező tanulót választja. A hibátlan versmondást jutalmazza.
2. **Csoportosítsd a hónapokat az évszakoknak megfelelően!** Ha a tanulók nehezen tudnak válaszolni, a tanár segít.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A leggyorsabban jelentkező tanuló elmondja a verset. Társai javítják, ha szükséges. Még néhány másik tanuló is elmondja a verset.
2. A tanulók felidézik a modulban tanult csoportosítást. **A tél: december, január, február.** Stb.

2. FELADAT

Melyik hónapban születettél?

– az évszakok időjárásáról tanultak gyakorlása, az évszakok időhatározói alakjainak használata a mikor? kérdésre

IDŐ

5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

beszédértés, mondatalkotói- és szókincs-aktivizálási képesség, helyesírási készség, helyes ejtés fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

bemutatás, frontális és egyéni

ESZKÖZÖK

–

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár beszélgetést kezdeményez. **Melyik hónapban születettél? Az melyik évszakban van?** A tanár az osztálynapló segítségével ellenőrzi a hónap helyességét. Ha szükséges, megmondja a jó választ.
2. **Milyen az időjárás abban a hónapban, amikor születted? Írd le néhány mondat a füzetbe!** A tanár a tanulók között járva segít, ha szükséges.
3. A tanulók egyéni beszámolója után a tanár megkérdezi: **Mikor esik a hó? Mikor esik sok eső?** A tanár annyi kérdést tesz fel, hogy mindegyik évszak időhatározói alakja többször forduljon elő a válaszokban.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók egyenként válaszolnak a tanár kérdésére. Pl. **Júliusban, nyáron születtem.** Stb.
2. A tanulók önállóan jellemzik az adott hónap időjárását. A feladat ellenőrzése szóban, közösen történik. A tanulók javítják, értékelik egymás munkáját.
3. A tanulók a korábban elsajátított időhatározói formákkal válaszolnak. **Télen. Ősszel.**

3. FELADAT**A Föld éghajlati övei**– **grammatikai ismeretek bővítése: olyan, mint hasonlító forma megtanulása, lexikai ismeretek bővítése: *Baktérítő, Déli sarkkör, éghajlat, éghajlati övek: Egyenlítő, Északi sarkkör, forró öv, hideg öv, mérsékelt öv, Ráktérítő, az éghajlati övek jellemzőinek megismerése*****IDŐ**

10 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

beszédértés, a hallott információ-alkalmazási-, szókincs- aktivizálási képesség, helyes ejtés fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

bemutatás, szemléltetés, frontális

ESZKÖZÖK

térkép a Föld országairól (a térképen jól felismerhetőek legyenek az országok, valamint a nevezetes szélességi fokok)

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a térképre mutatva kérdezi: **Ugye emlékeztek még a földrészekre? Nevezétek meg, és mutassátok meg a térképen mindegyiket!**

Melyik országról hallottátok már? Mutasd meg azt is a térképen! A tanár adjon lehetőséget minden tanulónak a válaszadásra.

2. Mit gondoltok, minden földrészen és országban ugyanolyan az időjárás?

A tanár megdicséri a tájékozott tanulókat.

A ti hazátokban milyen az időjárás?

Akkor olyan az időjárás, mint Magyarországon.

Kinek a hazájában van olyan időjárás, mint Magyarországon?

3. A tanár a térképen mutatva megismerteti a tanulókkal a nevezetes szélességi fokokat. **Ez az Egyenlítő. Ettől északra van a Ráktérítő, és az Északi sarkkör. Az Egyenlítőtől délre van a Baktérítő és a Déli sarkkör.**

Az Egyenlítő közelében, a Ráktérítő és a Baktérítő között van a trópusi (forró) éghajlati öv. Itt nincs hideg, mindig magas a hőmérséklet.

A Ráktérítőtől az Északi sarkkörig, a Baktérítőtől a Déli sarkkörig mérsékelt éghajlati öv van. Ebben az övben jellemző a négy évszak.

Az Északi és a Déli sarkkörön túl van a hideg öv. Itt két évszak van: a hosszú, hideg tél és a rövid, hűvös nyár.

4. A tanár ellenőrzi az ismeretek bevésését. **Rajzold le a Földet, jelöld a szélességi fokokat! Írd a megfelelő helyre az éghajlati öveket!** A tanár szükség szerint segít a tanulóknak.

A közös ellenőrzés során a tanár kérdésekkel is ellenőrzi a megértést. **Hol van hosszú nyár?**

Hol rövid a nyár?

A ti országotok melyik éghajlati övben található? Stb.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megnevezik és megmutatják a térképen a földrészeket. Pl. **Itt van Európa. Itt van Ázsia.** Stb.

A tanulók előzetes ismereteik alapján megnevezik a számukra ismert országokat. Pl. **Itt van Olaszország. Itt van Ausztria.** Stb.

2. A tanulók saját véleményüket (esetleg hallomás útján szerzett ismereteiket) mondják el. Pl. **Európában más az időjárás, mint Afrikában. Északon nagyon hideg van.** Stb.

Nálunk télen hideg van, nyáron meleg van. Ősszel sok eső esik. A tavasz enyhe – válaszol az egyik tanuló.

Nálunk is olyan, mint Magyarországon. Nálunk nem olyan, mint Magyarországon. Több tanuló is hasonlóan válaszol.

3. A tanulók megisméltik a szélességi fokok nevét.

A tanulók folyamatosan ismétlik, és a mappalapra írják a tanár mondatait.

4. A tanulók az utasításnak megfelelően végzik a feladatot. Közös, szóban ellenőrzik a megoldást.

Az Egyenlítő közelében, a trópusi övben.

A hideg övben, északon és délen.

A mérsékelt övben. Stb.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

a jobb képességű, nyelvileg fejlett csoportnak a tanár megtaníthatja Európa, ezen belül Magyarország éghajlatát is

ESZKÖZÖK

térkép a Föld országairól

LEÍRÁS

A tanulók megkeresik a térképen Európát, megállapítják, hogy nagyobb része a mérsékelt, kisebb része a hideg övben található. A tanár a térképen mutatja, hogy Európa nyugati részén óceáni, középső és keleti részén *kontinentális (szárazföldi)*, déli részén pedig *mediterrán* éghajlat található. Érdemes kitérni a tanulók hazájának éghajlatára is.

4. FELADAT

Tervezz!

– a modulban tanultak összefoglalása: öltözék tervezése az éghajlati övek időjárásához

IDŐ

12 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, a hallott információ-alkalmazási-, szókincs- aktivizálási képesség, helyesírás fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

magyarázat, csoportmunka

ESZKÖZÖK

kisméretű fonott kosár

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár három csoportba osztja a tanulókat. Az éghajlati övek nevét papírra írja, majd ismerteti a feladatot. **Tervezzétek meg az éghajlati övnek megfelelő öltözéket! Írjátok le, milyen anyagból, milyen színben képzelitek el!** A tanár a csoportok között járva segít, ahol szükséges, a legügyesebben dolgozó csoport tagjait kirakódarabokkal jutalmazza.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A csoportok húznak egy papírt a kosárból, elolvassák a ráírt éghajlati öv nevét. Együttműködve, a modulban tanultakat felelevenítve készítik el a feladatot. Közösen, szóban ellenőrzik a megoldást. A csoportok javítják, értékelik egymás munkáját.

5. FELADAT

Mire emlékszel?

– a modulban elsajátított ismeretek számonkérése

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, a hallott információ-alkalmazási, szókincs- aktivizálási képesség, helyesírás fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

szemléltetés, önálló munka

ESZKÖZÖK

5.5. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kiosztja, majd ismerteti az 5.5. feladatlapot.

a) Írd le az évszakokhoz tartozó hónapok nevét!

b) Írd le, hogy milyen öltözetet kell viselni télen!

c) Rajzold be a fő szélességi köröket, írd a megfelelő helyre az éghajlati öveket! A tanár a padok között járva segít, ha szükséges. A végén az 5.5. feladatlapokat beszedi, ellenőrzi. A hibátlan megoldásokat kirakódarabbal jutalmazza.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók elolvassák, és önállóan kitöltik az 5.5. feladatlapot.

6. FELADAT**Mit tanultam? Mennyire tudom?**– **önértékelő teszt****IDŐ**

5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

önértékelési képesség fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

egyéni

ESZKÖZÖK

5.6. feladatlap: önértékelő teszt

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kiosztja az 5.6. feladatlapot. Megkéri a tanulókat, hogy értékeljék saját tudásukat.

Amíg a tanulók dolgoznak, a tanár figyel, kinek van szüksége segítségre a feladat megértésében.

2. Amikor a tanulók végeznek, a tanár összegyűjti az önértékelő lapokat. Óra után végignézi, milyenek értékelték a tanulók a tudásukat, és ezt egybeveti saját tapasztalataival. Ha egy-egy tanuló alulértékeli a tudását, a későbbiekben a tanár figyelmet fordít arra, hogy a tanulók önbizalma növekedjék, önértékelésük javuljon.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók elolvassák a mondatokat. Ha egy-egy mondat nem egyértelmű a számukra, kérjenek segítséget a tanártól.